

ประธาน

โดย หลวงปู่ขาว อนาลโย

วัดถ้ำก่องเพชร ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๑๒

ต.โนนทัน อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู

อันนี้เป็นวาสนาของเราแท้ๆ จะได้บรรลุขั้นใดขั้นหนึ่งหรือขั้นที่สุดก็ไม่รู้ สมบัติของเราที่มีหมดแล้วทุกสิ่งทุกอย่าง จะทำก็ได้ อยู่ วาสนาบารมีเป็นกรรม เราได้สร้างมา คือมูลเก่าอันนี้ มันเป็นอย่างนี้ คืออาศัยมูลเก่า ได้อัธยาศัยได้บุญ ได้โอวิชา ได้ศีลมาในบุญด้วย ทรัพย์ภายในบริบูรณ์หมด เรื่องของเก่ามันเป็นอย่างนี้ บุญของเก่ามาถึง เหมือนกันกับ พวกเศรษฐีเขาแสวงหาเงินทองของเขา ที่จะเพิ่มทยอยขึ้นล้านหนึ่ง สองล้าน สามสิบล้าน ร้อยล้านขึ้นไป นี่มันหาเอาใหม่ ไปทำเอาใหม่ แม้นเป็นของเรา คืออัธยาศัยของเรา อาศัยทรัพย์ของเก่า คืออัธยาศัยของเก่า บริบูรณ์แล้ว มันจะทำเอาใหม่ก็ได้ อยู่ จะทำเอาใหม่ สร้างเอาใหม่ก็ได้ ให้มันเต็มรอบก็ได้

ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี เราก็ออกอยู่เป็นบางครั้งบางคราว ถึงวันอุโบสถศีลเราก็ออก เราก็เนกขัมมะออก จากเครื่องมีดมน ปัญญาบารมี เราก็สวดบริบทฟัง ตัวเราก็ใช้โยนิโส คั้นคว่ำในเหตุในผลอยู่ วิจัยบารมีเราก็อุทิศส่ำทำบุญ แจกทาน ขันดี ความอดกลั้นต่อสิ่งทั้งปวงนี้ เราก็ทำหมด บารมี ๑๐ เราจะทำหมด บารมี ๑๐ ประการนี้ ที่พระพุทธเจ้า มาแจกจ่ายให้พวกเรา เราได้เป็นผู้รับแจกแล้ว แต่จะเอามาใช้ เอามาทำให้เกิดให้มี สัจจบารมี ให้มันมีความสัจจความจริง เราจะทำ ก็ทำจริงๆ นั่นแหละ

ความสัจจความจริง อธิษฐานความตั้งใจว่าจะทำ ต้องทำจริงๆ ได้มากก็ไม่ว่า ได้น้อยก็ไม่ว่า อย่าให้มันขาดสัจจะ

ความจริงใจ อธิษฐานความตั้งมั่นในใจ ๓๐ นาทีก็ตาม ๔๐ นาทีก็ตาม ๕๐ ร้อยหนึ่ง ดี นั่นเป็นบางครั้งบางคราว เอาอยู่
อย่างนั้น อย่าให้มันขาดความตั้งมั่นในใจไว้ สัจจะความจริงใจว่าจะทำ ก็ทำทันที พุคๆ จริง อธิษฐานความตั้งไว้ รู้หลัก
รู้ฐานไว้ เราก็ไม่พลาด ต้องมีสติ ระลึกเอาไว้ เราอธิษฐานเอาไว้แล้ว ไม่ให้ขาด ๒๐ นาทีก็เอา นั่งทำความเพียรของเรา
ไม่ให้ขาด เมตตาวารมีให้เต็ม การสงเคราะห์คนทั่วโลกมีอยู่แล้ว อุเบกขา การวางเฉยต่ออารมณ์ ชอบใจก็ตาม ไม่ชอบ
ใจก็ตาม วางเฉยต่ออารมณ์ทั้งหลายทั้งปวง การภาวนาของเราที่เพื่อว่าจะอบรมจิตใจของเรานั้นแหละ ไม่ให้มันหลง
มันข้องไปนับภพนับชาติ หลงไปตามอารมณ์อยู่ในภพชาติหรืออดีตอนาคต แล้วน้อมเอาเข้ามาในจิต ทำให้จิตเศร้า
หมอง ทำให้จิตเดือดร้อน

การที่เราทำความเพียรนี้ เราไม่ต้องการอะไรแล้ว นอกจากขัดจิตขัดใจของเราให้ขาวให้สะอาดเท่านั้นแหละ ใจมัน
เศร้าหมอง แต่อาศัยขัดอยู่บ่อยๆ ขัดไม่หยุดไม่หย่อน มันก็ขาวก็สะอาดขึ้น ฟ่องใสขึ้น เพราะกิเลสคือ โลภะ โทสะ
โมหะ มันหมักหมมมาหลายภพหลายชาติ ต้องคอยขัดคอยเกลา เพราะกิเลสเหมือนตัญฑู ดีแผลก ดีลงแน่น แต่ก็ไม่
เหลือวิสัย ผู้สามารถที่ตั้งอกตั้งใจจะถอนตัญฑู ถอนไม่หยุดไม่หย่อน ถอนไปถอนมา มันก็ออกสั้นเข้าๆ สั้นเข้ามันก็
ถอนขึ้นได้

พระพุทธเจ้าสอนว่า จิตไม่ใช่จิตว่างนะ อย่าไปถือว่ามันจะว่างให้ ให้เรามีสติมีสัมปชัญญะ รู้ตัวเสมอ มันว้อกแว็กๆ
อยู่อย่างนั้น เหมือนกันกับฟองน้ำ เดียวมันเกิดขึ้น เดียวมันดับ ดวงจิตมันไม่รู้จักอะไรหมดทั้งนั้น มันอาศัยเราทราบ
คือเราได้ยินได้ฟังแล้ว เราก็ให้มีสติขัดเกลา สั่งสอนมัน ให้มันรู้ เพราะมันไม่รู้แน่และ จิตดวงนี้แหละเรียกว่า อวิชชา
คือความไม่รู้ จิตดวงนี้นะเรียกว่าอวิชชา ครั้นแนะนำสั่งสอนมัน ให้มันรู้ตามความเป็นจริงของโลกนั้นแหละ มันจึงได้
ปล่อยวาง ไม่มียึดมั่นถือมั่น โดยอุปทานว่า จิตของเรามันปล่อยวาง ตัวอวิชชาก็เฝ้าดวงจิต นั่นแหละท่านสอนให้
อบรมขัดเกลาจิตทุกเวลา เมื่อกิเลสมันเบาบาง มันหมดออกไปแล้ว มันขาว มันสะอาดแล้ว นั่นแหละจิตมันแจ้ง มัน
ส่องแสงขึ้น ความส่องแสงขึ้น รู้เท่าสังขารตามความเป็นจริงของมันยังงี้ รู้ยังงั้น แล้วไม่มียึดไม่มีถือ เลิก เกิดมาชาติใดก็
ดี เราไม่ใช่จะเกิดมาชาติเดียวนี้ ตั้งแต่แผ่นดินเป็นแผ่นดินก็เกิดมา

จิตา วาสา ธาตุ ฆมมญฺจิตฺตา ฆมมณิยามตา สพฺเพ สงฺขารา อนิจฺจา จิตฺติธรรม ตั้งอยู่ในโลกไม่ขาดโลก คือดวงจิต จิต
ธรรม ตั้งอยู่จะเอาภพเอาชาติ ดายกันนะ ดายทุกี่ทุกวัน นี่เรียกว่าตายเล่น ไม่ใช่ตายแท้ ดายแท้เหมือนดังพระพุทธเจ้า
และพระสาวกทั้งหลาย ดับหมด ไม่มีกลับมาเกิดอีก กิเลสไม่มีอะไรจะก่อภพก่อชาติอีก ความตายอย่างนั้นคือกิเลสนั้น
แหละมันตาย เข้าไปอยู่ในบ้านมันแหละ หมดเรื่องกัน หมดภพหมดชาติ หมดเรื่องกัน นิพพาน ปรมิ สุขิ ความสุขไม่
เจือด้วยอามิส นิรามิสสุข นั่นแหละ พวกเราสละให้สละความสุขทางโลก ความสุขในโลกมีประมาณอันน้อย ผู้มี
ปัญญา ผู้ไม่ประมาทพึงสละความสุขเพื่อแลกเอาความสุขอันไพบูรณ์ คือความสุขที่ไม่มีเกิด ไม่มีแก่ ไม่มีเจ็บ ไม่มีตาย
ความสุขอันนั้นเป็นความสุขอันไพบูรณ์ ความสุขในโลกมีด้ายๆ เกิดๆ นั้นมีประมาณน้อยนิดเดียว นักปราชญ์ท่านจะ
ว่าไม่มีเสียก็ได้ ความสุขอย่างนี้เหมือนเหยื่อมันเกี่ยวอยู่ที่เบ็ด ปลาไม่รู้ว่าเป็นมันเกี่ยวอยู่ มันเกี่ยวอยู่นั้น ก็ไปคาบเอา
เลยติดปากติดคออยู่อย่างนั้น

นักปราชญ์คือพระพุทธเจ้าเห็นโทษของโลกจึงมีความเบื่อหน่าย พระพุทธเจ้าว่าให้ปล่อยมันเสีย อย่าถือมันอีก มัน
ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ตน ไม่ใช่ตัว มันมีแต่คิดแต่อ่าน หาแต่โทษมาเผาเจ้าของ วางมันเสีย อย่าไปไว้ทำมัน มันจะไปยังก็
ไป ให้ทำจิตทำใจ ทำความรู้ไว้ให้เหมือนกับมหาปฐพี มหาปฐพีนั้น สัตว์ทั้งหลายจะมาทำดีก็ตาม มาทำร้ายก็ตาม
มนุษย์จะมาทำดีก็ตาม ทำร้ายก็ตาม มหาปฐพีไม่มีความหวั่นไหว จะทำอย่างไรก็ตาม ทำใจให้เป็นอย่างนั้น นั่นแหละ
พระนิพพาน พระพุทธเจ้าว่า ใครทำใจได้อย่างนั้นแล้ว ได้อยู่เป็นสุขถึงพระนิพพาน ทำใจอย่างนั้นแล้วจะมีทุกข์อะไร

เล่ามาเพามาผลาญดวงจิตของเรา เราไม่ถือไว้

จิตพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายพอรู้เท่าแล้ว จิตเป็นกลาง จรุง อุเบกขา จิตเป็นกลาง เราจึงตั้งตรง ก็สบายเท่านั้น นโยบายเพื่อจะสละคืนเท่านั้น เพื่อไม่ให้ยึดเท่านั้น ไม่ให้ยึดอะไรหมดทั้งนั้น การบริจาทานทุกสิ่งทุกอย่าง สละคืนหมด การรักษาศีลก็สละคืนหมด ถ้าไม่รู้เท่าแล้วก็ทำทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ความชั่วร้ายนี่นะเรียกว่าไม่มีศีลเราก็สละคืน สละความชั่วนี้แหละ นั่นเรียกว่า สัมมปชาน มีความสำรวมระวังบาปไปไม่ให้เกิดขึ้นทั้งทางกาย ทางวาจา และใจ ปหานปชาน ไม่ให้บาปเกิดขึ้น ละถอนปล่อยวาง อะไรมันดีก็ตาม จะไม่ดีก็ตาม มีแต่เรื่องเป็นไฟเผาหมดทั้งนั้น ภาวนาปชาน เรียกว่าทำให้เกิด ทำให้มี สิ่งที่ยังไม่เกิดก็ทำให้เกิด สิ่งที่เกิดแล้วก็รักษาไว้ไม่ให้เสื่อมเสียไป เรียกว่า อนุรักษนาปชาน

อิทธิบาท ๔ ความพอใจจะละความชั่ว พากเพียรประกอบความดีให้มีขึ้น จิตตะ มีจิต มีสติรักษาจิตใจของตน ไม่ให้มันต่ำไปตามอารมณ์ภายนอก ให้มันรู้สึกอยู่ ไปก็ให้มันไป มันอยากไป แต่ให้สติของเรา รู้อยู่ ไม่ไปตามมัน มันเอาเก็บเข้ามาหมักหมมไว้ในจิต ไม่รองรับมัน ต้องปล่อยต้องวางมัน มีจิตฝึกไปอยู่ในคุณงามความดี จิตมุ่งศึกษาหาเหตุหาผล เหตุดีให้ผลดี เหตุชั่วให้ผลชั่ว ธรรมทั้งหลายไหลมาแต่เหตุ อะไรเป็นเหตุ ตัวเหตุคืออวิชชา ความโง่งนั่นแหละ มันไหลมา อะไรเป็นอวิชชา จิตโง่งนั่นแหละเป็นอวิชชา อะไรเป็นสมิมของอวิชชา มันนั่นแหละมันเป็นสมิมของมันเอง เหมือนกันกับเหล็ก เหมือนกันกับดาบและมีด ครั้นไม่ลับมันอยู่นานๆ ใครเอามาใส่ละ สมิมนะ มันก็เกิดขึ้นของมันเอง มันขนเอาเอง หมักหมมทำให้เกิดสมิม จนว่าจิตดำ จิตมืดมันนะ มันเองแหละเป็นสมิมของมัน เมื่อทำสมิมให้มันออกจากดวงจิตนี้แล้ว จิตดี ทุนดี สุขาวห์ ให้เป็นผู้หมั่นพยายามหัดธรรมานสั่งสอนมัน อย่าไปปล่อยตามใจมัน มีความรู้เท่ามัน อย่าไปตามใจมัน หัดให้มันอยู่ในอำนาจของสติ สติควบคุม ชัดไปชัดมา มันก็ขาวหอก จิตขาว จิตสะอาด จิตส่องแผ้วนั้นแหละ มนสาเจ ปสนุเนน ภาสดี วา โรติวา จิตเจ้าของควบคุมชัดเจนแล้ว จิตส่องแผ้วดีแล้ว จะพูดอยู่ที่ตามมีความสุขเท่านั้น จะทำงานทำการอยู่ที่ตาม มีความสุขทั้งนั้น ดโตน สุขุมเนวติ มีแต่ความสุขเท่านั้นแหละติดตามผู้นั้น มีแต่ความสุขทั้งหมด

ทุกอิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน ฉายา ว อนุปายินี เหมือนกันกับเงาเทียมคนคนไป ไม่ละไม่เว้นความสุขนั้น บาปก็อย่างเดียวกัน เพราะความไม่รู้เท่านำไป มนสาเจ ปทุฐฐเนน จิตมีโลภะ โทสะ โมหะ เผลอผลาญอยู่แล้วก็ไม่มีสติ จะพูดอยู่ที่ตาม มีแต่ความทุกข์ติดตามเขาไป ทำการงานอยู่ที่ก็มีแต่ทุกข์เท่านั้น ดโตน สุขุมเนวติ จุกุก ว วโโต ปท่ ความทุกข์ย่อมนำเขาไปเหมือนกันกับล้อ หรือกงล้อกงจักรอันโคเทียมแอกไปอยู่ แอกนั้นหนักทับคอมันไปอยู่ทั้งหลัง ทั้งดินมันกงล้อก็ยันดินมันไปอยู่ เลียบหลุดไป ทางคอมันก็แอกถูคอมันไปอยู่ จนคอเป๊ก จิตไม่ดีเป็นอย่างนั้น มน สาเจ ปทุฐฐเนน จิตอันเทพประทุษร้ายอยู่ มีแต่ความทุกข์เท่านั้น ความทุกข์ประจํามันไปเหมือนกับกงจักร กงล้อเหยียบรอยเท้าโคไปอยู่อย่างนั้น แล่นไปอยู่อย่างนั้น จนแตก แยกแล้วมีทุกติวิบัติเป็นที่ไป พวกเรามีการสดับรับฟังแล้วให้พากันทำเอาอย่ามีความประมาท ผู้นั้นไม่ได้ทำจิตของเราเศร้าหมองดอก ผู้นั้นไม่ได้ทำให้จิตของเราส่องแผ้ว เราเองเป็นผู้ทำให้ส่องแผ้ว เราเองเป็นผู้ทำให้จิตของคนเศร้าหมอง ผู้นั้นช่วยไม่ได้ แม้พระพุทธเจ้าก็ช่วยไม่ได้ ท่านทรงเป็นผู้บอกทางให้เท่านั้น